

Totaal 3 locaties. Zorgsoorten: Geriatrie revalidatie GRZ, langdurige neuro-revalidatie LNR en niet-aangeboren hersenletsel NAH, somatiek, psychogeriatric KSW, persoonlijke verzorging en thuiszorg
Cijfer ZorgkaartNederland: 7,7

Met en verantwoorden van kwaliteit 'Zingevinggericht Werken'

Protestantse Zorggroep Crabbehoff (PZC) is samen met 44 andere zorginstellingen aan de slag gegaan op het thema Kwaliteit meten en verantwoorden. Dit thema is gericht op het meten en verantwoorden van de kwaliteit van leven en zorg waarbij de ervaring en beleving van cliënten centraal staat. Deelnemende zorgaanbieders hebben verkend hoe zij kwaliteit inzichtelijk kunnen maken voor professionals en de organisatie op een manier die het leren en verbeteren in het werk van alledag bevordert. Het doel is om steeds beter aan te sluiten bij de wensen en behoeften van cliënten en hun ervaringen uitgangspunt te maken voor leren en ontwikkelen. Een tweetal uitdagingen stonden centraal binnen dit thema:

- Het ontwikkelen van nieuwe concepten, werkwijzen en instrumenten om de kwaliteit van zorg en leven inzichtelijk te maken en te bevorderen.
- Het inzichtelijk maken van zelfevaluatie vanuit deze cliëntgerichte manier om kwaliteit van zorg en leven inzichtelijk te maken. Leent deze informatie zich voor verantwoording en/of het kwaliteitsplan en -verslag?

PCZ stelt dat zingevinggericht werken bijdraagt aan het welzijn van de cliënten en hun mantelzorgers, aan de verbetering van de kwaliteit van zorg en aan de motivatie, ondersteuning en kwaliteit van zijn medewerkers. Met hulp van Waardigheid en trots, *Ruimte voor verpleeghuizen* heeft PCZ gewerkt aan het verbeteren en uitbouwen van de pilot Zingevinggericht Werken. Uitgaande van de vragen 'wat is zinvol?' en 'wat is goede zorg?' wil PCZ met het begrip 'zingeving' een verbinding maken met 'zorg'. PCZ ondersteunt dit vanuit wetenschappelijk onderzoek. Een specialist zingeving begeleidt het traject. Er waren 4 pijlers, gekoppeld aan doelen:

- Scholing en training: persoonlijke bewustwording
- Communicatie: verbinding intern en extern
- Ethische reflectie: normatieve professionalisering
- [Onderzoek naar Zingeving en zinbeleving binnen de zorgrelatie door Nico van der Leer](#) (Universiteit voor Humanistiek in Utrecht): wetenschappelijke onderbouwing van het proces

Resultaat: Effecten Cliënt, mantelzorger & professional

- Cliënt & mantelzorger: Volgens de cliëntenraad en de betrokken medewerkers zorgt deelname aan focusgroepen en klankbordgroepen voor een versterking van zingeving. Hierin worden bewoners en medewerkers gezien en gewaardeerd. Volgens de projectleider herkennen cliënten zingevinggericht werken. Ze merken dat ze 'persoonlijk geraakt' worden, voortkomend uit oprechte en echte aandacht van de zorgverlener.
- Professional: 70% van de medewerkers heeft deelgenomen aan de scholing, workshops en focusgroepen over zinvolle zorg, en zijn positief. Ze raken steeds meer vertrouwd en bekwaam in het zingevinggericht werken. Dit vraagt hen om niet alleen op een professioneel niveau een relatie aan te gaan met bewoners, maar ook op relationeel en persoonlijk niveau. Quote projectleider: *"Het onderzoek van Van der Leer heeft een zingevende functie op bewoners en medewerkers. Dit is te merken aan de wijze waarop de onderzoeker door de deelnemers wordt ontvangen, en de waarde die mensen toekennen aan de aandacht die hij besteedt om te begrijpen wat het voor iemand betekent om in het verpleeghuis te wonen of te werken. Dit was te merken bij het uitdelen van boekjes deel 6 en deel 7 (zie Resultaat:*

Producten) en de voorbereiding voor de foto/expositie daaraan gekoppeld, die op 16 januari 2018 werd geopend.”

Resultaat: Producten

- Publicaties: [7 boekjes in de serie Zingevinggericht werken](#). (deel 1 t/m 3 n.a.v. de basisscholing medewerkers; deel 4 n.a.v. de basisscholing vrijwilligers; deel 5 gesprekken met cliënten en mantelzorgers; deel 6 n.a.v. het onderzoek op de revalidatie; deel 7 n.a.v. het onderzoek op de woonafdeling).
- Basisscholing zingevinggericht werken voor personeel en vrijwilligers.
- Themadagen over zingeving voor managers, artsen, teamleiders en directie, zingevinggericht leidinggeven.
- Klinische lessen over zingeving in de zorg (doelgroepen).
- Kaartje handgesprek voor medewerkers (voor persoonlijke reflectie, functioneringsgesprekken en voor het gesprek met de bewoner).

Vervolgstappen voor de toekomst

PZC is bezig met onderzoek en legt hierin de verbinding tussen bewoners en medewerkers. Belangrijke vraag is nu: hoe implementeer en borg je dit onderzoek? De organisatie gaat in het lerende netwerk nadenken over het ontwikkelen van een instrument voor het meten van cliëntervaringen vanuit zingevinggericht werken.

- Het traject is organisch van aard: het wetenschappelijke onderzoek gaat de komende jaren nog door. Gedurende het onderzoek worden stappen gezet, deze worden in de praktijk gebracht, en weer doorontwikkeld.
- Scholing: PZC onderzoekt of de inzet van E-learning reflectie en actie bevordert op het gebied van aandacht voor zingeving. Vertaling van het denken in e-learning en hierdoor brede toepasbaarheid voor alle professionals is het streven van PZC.
- De geestelijk verzorgers gaan klinische lessen verzorgen m.b.t. diverse doelgroepen over het [ABC van spirituele zorg \(Richtlijn van Agora\)](#). Hiermee wordt aandacht voor zingeving door alle zorgverleners bevordert en geborgd.
- De specialist zingeving heeft een groep professionals bij elkaar gebracht die met elkaar in gesprek zijn over hoe zij de aandacht voor zingeving en levensvragen op de afdeling dan wel bij de doelgroep kunnen bevorderen. Het zijn de drie beroepsgroepen die de drager zijn van de drie dimensies uit het Kwaliteitskader: kwaliteit, kwaliteitsverpleegkundigen, zingeving: geestelijk verzorgers en leren en ontwikkelen: praktijkopleiders.

Tips & Tops

- Zingeving als invalshoek om te kijken naar kwaliteit is belangrijk en uniek en is niet alleen gericht op de bewoner of alleen op de medewerker maar op de interactie tussen beiden.
- Verzamel en deel gouden momenten in de zorg, voor zowel medewerkers als cliënten en bewoners.
- Een ronde tafel gesprek (focusgroep) uit het onderzoek blijkt een mooie vorm om bewoners en medewerkers onderling en met elkaar in gesprek te brengen over wat hen raakt (dit is anders dan een werkoverleg, MDO of huiskamergesprek over praktische zaken).

Meer weten

<https://www.waardigheidentrots.nl/deelnemers/protestantse-zorggroep-crabbehoff/>

<https://www.zorggroepcrabbehoff.nl/>

<https://www.langdurigezorg.nl/invooorzorg/archief/protestantse-zorggroep-crabbehoff-deelnemer-aan-in-voor-zorg/>

<http://zorgethiek.nu/zinvolle-zorg>

https://vgvz.nl/wp-content/uploads/2016/06/Flyer_PhD_onderzoek_in_PZC_2015-2017.pdf
<https://www.zorggroepcrabbehoff.nl/zorggroep-crabbehoff/zorggroep-crabbehoff-2/zingevinggericht-werken/>